

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЛЕКЦІЯ №6

**АКАДЕМІЧНИЙ КЕЙС ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ:
РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ**

з дисципліни «Програмно-нормативні основи діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи»
для аспірантів другого року навчання

Виконавець:
доцент Ріпак М.О.

План

1. Що таке академічний кейс викладача вищої школи?
2. Проблеми формування академічного кейса викладача вищої школи.
3. Академічний кейс як відкритий (незавершений) проект.

1. Що таке академічний кейс викладача вищої школи?

Академічний кейс викладача вищої школи – це сукупність особистих академічних здобутків, що характеризують науково-педагогічний рівень, потенційні можливості та академічні пріоритети викладача.

Академічний кейс є індивідуальним кейсом, який хоча і передбачає наявність у ньому певних обов'язкових атрибутів, наприклад, документа про вищу освіту за певною спеціальністю, проте кейс все ж формується як щось, що має вирізнити конкретного викладача поміж інших. Така орієнтація на унікальність є дуже важливим моментом у питанні формування власного академічного кейса. Неприйнятною є ситуацію в академічному середовищі, за якої викладач вимушений піклуватися про наповнення власного академічного кейса виключно документами та довідками, які майже нічим не відрізняють одного викладача від іншого.

Академічний кейс викладача вищої школи має формуватися як певна цілісність, кожен його елемент тісно пов'язаний з іншими елементами, можна навіть говорити про їхню взаємну обумовленість. Так, якщо викладач додає до свого академічного кейса сертифікат про володіння ним на певному рівні англійською мовою, то такий елемент академічного кейса має не просто слугувати обґрунтуванням спроможності викладача проходити мовні тестування, а й слугувати доведенням спроможності запропонувати певної якості навчальні курси, скажімо, спроможності прочитати курс англійською мовою. У такому разі кейс має містити відповідні інші матеріали для такого курсу. В іншому разі саме по собі надання мовних сертифікатів слугує

доказом спроможності викладача формувати певні інструменти, проте ще не демонструє повноцінної спроможності їх застосування на практиці.

Академічний кейс має слугувати проясненню академічних пріоритетів викладача. Саме тому він значною мірою має формуватися насамперед з останніх здобутків викладача та узгоджуватися з планами та перспективами, які викладач прагне реалізувати чи відкрити для себе в майбутньому. Важливо, щоб академічний кейс викладача вищої школи формувався в природній спосіб та виражав його власні пріоритети, які формуються в нього у живій комунікації з колегами. Саме академічна спільнота має корелювати формування академічного кейса.

2. Проблеми формування академічного кейса викладача вищої школи

Сьогодні на шляху природного формування академічного кейса викладача вищої школи стоять кілька суттєвих перешкод та практик.

По-перше, відсутність належної кадрової політики у вищій школі. Академічний кейс викладача не береться повноцінно до уваги при ухваленні кадрових рішень. Відсутня практика та навіть вміння працювати з академічним кейсом на етапі проведення конкурсів на заміщення викладацьких посад у вищих навчальних закладах.

По-друге, усталена модель кадрової політики визначається відповідними неефективними практиками присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань. Формальні позиції викладача вищої школи визначаються наявністю у нього документів про вищу освіту, вчене звання та науковий ступінь. ЗВО найчастіше звертає увагу лише на формальну наявність відповідних документів. Документи про вчене звання та науковий ступінь слугують, як правило, достатньою підставою для заняття відповідної посади.

По-третє, при розгляді академічного кейса кандидата на відповідну викладацьку посаду звертається увага на те, що було отримано, зроблено претендентом на вакансію раніше і майже не береться до уваги те, що потенційно такий кандидат може зробити в майбутньому. Як правило, викладач приходять на нову посаду з купою копій своїх документів, однак без зрозумілих пропозицій щодо своєї майбутньої роботи. Часто такі пропозиції підміняються обіцянками захисту дисертації в майбутньому. Подекуди викладача беруть на посаду з огляду на перспективу захисту ним дисертації.

По-четверте, в українській вищій школі викладач отримує в свій час певні документи про науковий ступінь та про вчене звання, якими він надалі послуговується як відповідним підтвердження права отримувати відповідну ренту, при цьому переважна більшість викладачів вітчизняної вищої школи припиняє повноцінно працювати над своїм академічним кейсом після отримання бажаних документів, переважна більшість задовольняється документом про науковий ступінь кандидата наук та вчене звання доцента, цього досить для того, щоб відносно комфортно почувати себе у вищій школі. Час від часу такі викладачі публікують статті з огляду на необхідність формально виконувати мінімальні вимоги до індивідуального плану викладача.

По-п'яте, сьогодні домінують уявлення про можливість формування повноти вимог до академічного кейса викладача вищої школи. Прикладом цього слугують вимоги до потенційних доцентів та професорів, що визначаються відповідним Положенням. Сьогодні відсутнє повноцінне розуміння того, що академічний кейс викладача вищої школи є принципово відкритим (незавершеним) проектом. Розуміння останнього особливо важливе в умовах університету.

3. Академічний кейс як відкритий (незавершений) проект

Суттєво змінити ситуацію можна лише за умов переходу до необхідності викладачу працювати над своїм академічним кейсом протягом всієї своєї академічної кар'єри. Свій академічний кейс викладачі вищої школи мають розглядати як відкритий проект, який вони мусять постійно реалізовувати.

Академічний кейс як відкритий проект орієнтується не стільки на формальні минулі академічні здобутки, скільки на перспективу досягнення в теперішньому та майбутньому часі нових вагомих результатів.

Існує принципова відмінність між ситуацією, за якої людина один раз в минулому виконала певні вимоги для отримання документів про вчене звання, отримавши беззастережне право посідати посаду доцента чи професора фактично в будь-якому вищому навчальному закладі країни, та ситуацією, за якої кожного разу людина повинна доводити своє право посідати відповідну викладацьку посаду. Таке право потрібно буде доводити кожного разу в умовах конкурсу та конкуренції, демонструючи свій академічний кейс як відкритий проект.

Академічний кейс та конкурс на заміщення викладацьких посад у вищій школі.

При проведенні конкурсу важливо дотримуватися двох настанов.

- По-перше, важливо, щоб умови конкурсу дозволили максимальній кількості можливих претендентів взяти у ньому участь.
- По-друге, сам конкурс на заміщення викладацьких посад має бути повноцінним конкурсом академічних кейсів кандидатів.

Від того, хто буде викладати кожен конкретну дисципліну у ВНЗ, залежить забезпечення якості освіти в закладі в цілому. Якість вищої освіти забезпечується чи не забезпечується кожного разу конкретним викладачем в конкретній академічній аудиторії. Для ЗВО має бути важливим, щоб в академічну аудиторію потрапив кращий з-поміж можливих кандидатів.

Забезпечити це можна лише в умовах повноцінного та чесного конкурсу академічних кейсів кандидатів.